

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30
TELEFON Nr. 226.
Scrisori netrancațe nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se retrimit.
Inscrute
se primesc la Administrațiune
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nuz. Augenthaler & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
polik Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Golber-
gor, Ekkstein Bernat, Julius Le-
opold (VII Krasóhet-korut).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicării
mai dese după tarifa și invo-
ială. — RECLAME pe pagina
1-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 8 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumă la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul Inului Nr. 50, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu două acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 8 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 71.

Brașov, Sâmbătă 29 Martie (11 Aprilie).

1908.

NOU ABONAMENT LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Aprilie st. v. 1908

se deschide nou abonament pe cuartul doi
al anului, la care invităm pe toți amicii
și sprijinatorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24
coroane, pe șase luni 12 coroane, pe trei luni
6 coroane, pe o lună 2 coroane.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Situațiunea după votarea cloturei.

In cele din urmă, precum era de
prevăzut, i-a succes guvernului ungu-
resc a duce la sfârșit și revizuirea
regulamentului camerei. Ziceau, că
fără de această revizuire nu vor pu-
tea să facă reforma electorală. Acum
dar, delăturându-se piedeca, ar fi calea
deschisă pentru reforma electorală.
Nu se vor grăbi cu toate acestea s'o
străbată. Știm de ce. Și apoi mai sunt
și alte lucruri de rezolvat până atunci,
ce se impun guvernului în afară de
programul său. Disidenții nu voiau să
creadă asigurărilor guvernului, că vrea
revizuirea, sau mai bine zis, clotura
ca mijloc prezervativ contra Croaților
și a naționalităților și mai ales în fața
reformei electorale, ei ziceau, că clo-
tura le trebuie pentru a face alte is-
prăvi ce li se cer din partea Vienei,
precum: urcarea soldei oficerilor și
urcarea contingentului recruților.

Astăzi sosește în Budapesta mi-
nistrul de externe br. Aehrenthal și
din cercuri competente se asigură, că
vizita lui stă în strânsă legătură cu
viitoarea întrunire a delegațiilor și
cu urcarea soldei oficerilor din armata
comună. Aehrenthal dinpreună cu mi-
nistrul de războiu Schönaich au luat
față cu delegațiunea austriacă anga-
jamentul de a prezenta delegațiilor,

ce vor avea a să întruni în luna lui
Maiu a. c., proiectul de lege pentru
amintita urcare a leilor oficeresti. Ur-
carea însă nu se poate face fără con-
sentimentul și a delegațiunei ungare.
De aici venirea lui Aehrenthal la Bu-
dapesta, ca să pregătească terenul și
să câștige cooperarea guvernului coa-
liției maghiare. Fi-va acesta de in-
duplecat?

Organul lui Hollo, primul adju-
tant al lui Kossuth, întâmpină so-
sirea lui Aehrenthal cu o declarație,
în care zice: „Așa credem, că de-
geaba va capacita ministrul de es-
terne pe guvernul unguresc, ca să
consimtă la urcarea soldei oficerilor.
Aceasta guvernul unguresc nu o
poate face, fiindcă invoiala încheiată
cu coroana prevede, ca să nu fie
atinse de loc cestiunile militare până
ce nu se va termina starea de tran-
ziție și se va conchema noua dietă
pe baza reformei electorale, iar ur-
carea lefurilor oficeresti este a se nu-
măra între cestiunile militare. Face
bine Hollo, că introduce afirmarea
aceasta cu cuvintele precaute „așa
credem“, fiindcă în adevăr nimeni nu
poate spune hotărât, că guvernul un-
guresc va răspunde lui Aehrenthal
în tot cazul c'un refuz. Ministrul de
esterne și generalul Schönaich nu se
prezentă numai ca simpli petenți,
ci au și puțința de a amenința cu
șuruburi, ce se pot strânge dela Viena
pentru a mai muia pe domni kos-
suthiști.

E bine așadar, ca omul să fie mai
precaut și să nu se prea facă luntre
și punte pentru guvernul ungar, care
deodată cu cestiunile militare a tre-
buit să descopieze din programul său
și pe „nem lehet“ (nu se poate). Fran-
cisc Kossuth, a premers cu exemplul
dovedind, că se poate, ca el, fiul lui
Ludovic Kossuth, să ajungă și Esce-
lență austriacă și să capete și un or-
din austriac.

* Calea va fi oblit-o într-o câțva
chiar audiența, ce o avut-o Kossuth
la Majestatea Sa, cu care, acesta afir-
mă, a fi vorbit nu numai de afacerile
de resort ale ministerului de comer-

ciu, ci și despre situațiunea generală
politică.

Intr'o vorbire, ce a ținut-o Kos-
suth Luni la un banchet în calitatea
sa de șef al partidului independist,
el a arătat, că dorința ferbinte a in-
dependiștilor este, ca cât mai cu-
rând, sau deodată cu terminarea re-
gimului de tranziție, partidul lor să
ia singur și exclusiv frânele guver-
nului în mână. Ei bine! Pentru un
astfel de preț vor ști ei să facă și
concesiunile de lipsă.

Adevărat, că deocamdată nu se
prea găsească mulți, cari să creadă, că
în curând toți Ungurii se vor uni, în
tabăra 48-istă. Dar ce nu se mai poate
întâmpla în vremile șovaitoare de as-
tăzi? Și apoi, cum am zis, poate fi
privity ca contraconcesiune și în-
voirea de a face pe koșutiști stăpâni
absoluți pe situație. Printre aceste
culmi se leagă speranța lui Kossuth
și tovarăși de a ajunge stăpâni ab-
soluți pe situația interioară din Un-
garia. Numai să n'o pată însă și ei
de a cădea în orbita proverbului:
Nu-i pentru cine se pregătește, ci pen-
tru care nimerește!

La jubileul „Gazetei“.

Ilieana (Gara Fundulea, România)
26 Martie. — Din incidentul Jubileu-
lui de 70 de ani, Vă rog a primi
și din partea mea vii urări de pros-
perare la adresa mamei „Gazeta“,
iar vrednicului și neobositului ei Di-
rector Dr. Aurel Mureșianu îi doresc
sănătate și putere de muncă, ca să
ajungă să serbeze și jubileul de 100
de ani al „Gazetei“. Domnilor din
Redacțiune le doresc tot binele.

Tot odată am onoarea a Vă a-
duce la cunoștință, că am dispus, ca
la 1 (14) Aprilie să vi-se transmită
abonamentul pro Aprilie—Octomvrie,
iar pentru fondul, ce se înființează
din incidentul acestui jubileu, mode-
sta sumă de 5 cor.

Cu devotament deplin

Lazar Nastasi
prof. în pens.

Bogata-română, Martie 1908. —
Mă bucur că am fost norocos a vă
gratula la jubileul de 50 de ani, dar
acum sunt fericit a vă gratula la ju-
bileul de 70 de ani. Ocrotească-vă
bunul D-zeu, ca să jubilați cât de
multe ori.

La mulți ani!

M. Cherebețiu.

Boziaș, 20 Martie (2 Aprilie a. c.)
— Când lumea românească de pre-
tutindenea, fără considerație la ho-
tare, cu o inimă și cu o simțire vă
felicită din privilegiul rarului jubileu al
„Gazetei“, deși sunt numai unul
dintre cei mai mici, nu pot să nu
dau și eu espresiune sentimentelor ce
le nutresc față de „Gazeta Transil-
vaniei“ și față de vrednicii ei condu-
cători.

Doresc din inimă, ca ilustrul și
neînfrântul Dr. Aurel Mureșianu să
trăiască la mulți și fericiți ani, ca
să-și vadă visul cu ochii; — iar „Ga-
zetei“ cât de multe jubilee ca și a-
cesta, dar între împrejurări mai fe-
ricite!

Gregoriu Nistoru.
paroch.

Hosman, Martie 1908. — Din in-
cidentul jubileului măreț de 70 de
ani al „Gazetei“ noastre, dorim să-
bătoritului ei director de azi, să lase
și urmășilor săi moștenire aceiași dra-
goste și iubire de neam, simburele
sădit de marele G. Barițiu, astăzi u-
nicul pom de feliiul său, la umbra că-
rui jubilează cu admirație și respect
sacru Româniea întreagă.

In numele funcționarilor dela in-
stitutul „Speranța“.

Ioan Pampu.

Abafia, 26 Martie. — Tu ai fost
și ești sămănătorul fructelor dulci ră-
sărite din rădăciunile științei timp de
70 de ani. Far luminător mai toți te
numesc, a cărui raze fulgerătoare mai
condu-le înainte încă 70 de ani, și
mai despică cu ele în două valurile
de întunec, cu cari trebuie să ne mai
luptăm în secolul luminilor și al re-
deșteptării popoarelor, despică și ne-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Istoria Venerei Capitoline.

Mark Twain.

I.

Atelierul unui artist în Roma.

»Ah George, cum te iubesc!»

»Dumnezeu binecuvinteți inima cre-
dincioasă, Maria, știu bine — dar pentru
ce e așa dur și grozav tatăl tău?»

»George, el are gânduri bune; dar
arta e pentru dânsul o nebulie — se pri-
cepe ceva numai în ale băcăniei. El crede,
că tu m'ai lăsa să flămânzesc.»

»Fire-ar înțelepciunea-i afurisită —
miroasă tot mai pe sus. De ce nu-s eu un
negustorăș nemilos, care să făurească pa-
rale din greu, în loc să fiu un sculptor
binecuvântat, ce n'are nici să mănânce!»

»Nu-ți pierde curajul, dragul meu
George — toate prejudiciile lui se vor
pierde în vânt, îndată ce vei câștiga cinci-
zeci mii de — —»

»Cincizeci mii de draci! Fetită, sunt
dator încă cu chiria!»

II.

O locuință în Roma.

»Dragul meu domn, n'are nici un in-
teles, să mai lungim vorba despre asta.
N'am nimic contra d-tale. Dară nu pot
consimți, ca fiica mea să semărite din iu-
bire, artă și foame — și altceva, cred că
n'ai să-mi ceri.»

»Domnul meu, eu sunt sărac; recu-
nosc. Dară nu cumpănește renumele ni-
mica? Foarte valorosul d-n Bellomy Foodle
din Arkanzas zice, că noua mea statuă
reprezentând America, e o operă escelentă
a sculpturei și el mă asigură, că numele
meu va deveni odată renumit.»

»Eh! fleacuri! Ce se pricepe măga-
rul cela din Arkanzas la așa ceva? Re-
nume e nimic — prețul, ce-l vei primi
pentru mătâhala cea de marmoră? Prețul
pieței, asta-i tot, ce dă tonul. D-ta a-i
avut lipsă de o jumătate an pentru cise-
larea ei, și nu capeți în schimb nici o sută
dolari. Nu, D-le! Arată-mi cincizeci mii
dolari și vei putea lua fata — altfel nu
pot, e imposibil. Ai la dispoziție tocmai o
jumătate an, pentru adunarea banilor. Sa-
lutare, D-le!»

»Ah! Vai mie!»

III.

Atelierul.

»Ah Iohn, pretinul tinereței mele, eu
sunt cel mai nenorocit dintre oameni!»

»Ești un prost!»

»Nimic nu mi-a rămas, ce a-și putea
jubi, decât sârmana mea statuă — și iată,
tocmai ea, așa de frumoasă și așa de rece
în fața ei de marmoră, — tocmai ea nu-i
în stare să-mi afle nici unde, un dram de
compătămire!»

»Ești un sec!»

»Ah, Iohn!»

»Ah, nimicuri! N'ai zis însuți, că ai
avea o jumătate an pentru strângerea pa-
ralelor?»

»Iohn, nu-mi lua în răs chinul meu
sufletesc. De-ași avea 6 secole la dispozi-
ție — ce mi-ar folosi? La ce s'ar putea
apuca un sârman nenorocit fără nume,
fără capital și fără pretini?»

»Lașule! cap slab! caraghiosule! Pen-
tru strângerea banilor, vor fi de ajuns —
cinci luni!»

»Nu-ți ești în ori?»

»O jumătate an — tocmai pe tocma.
Dă-mi pace. Adun eu banii.»

»Ce vrei să zici cu asta, Iohn? Cum
poți aduna în toată lumea, o sumă așa
oribilă pentru mine?»

»Vrei să lași toată afacerea pe sama
mea și să nu te amesteci de loc? Voi ești
să-mi lași absolut mână liberă? Vrei să
juri, că te vei acomoda la tot, ce voi face?
Vrei să-mi declari dintru început, că nu
vei desaproba afacerile mele?»

»Mă i-au amețeli — sunt zăpăcit —
dar jur.»

Iohn apucă un ciocan și tăia cu mare
grije nasul Americii! Lovi încă odată cu cio-
canul și două degete îi căzură la pământ,
— pentru a treia oară o parte a urechei
ii era depărtată — de astădată, un număr
de degete dela picior erau smintite și dă-
răburite, — încă odată și piciorul stâng
dela genunche în jos zăcea pe padiment
ca o grămăjoară de bucățele.

Iohn își luă pălăria și plecă.

Georg a rămas țepăn 30 secunde la
vederea statuei îmbucătățită așa de gro-
zav, căzu apoi la pământ sbuciumându-se
în chinuri grozave.

Iohn se 'ntoarse curând înapoi cu un
car, urcă în el pe măestru cu inima sfă-
șiată și statua cu picioarele rupte, se urcă

gura deasă a minciunilor și seducerilor demoralizatoare — Tu ni-ai susținut pe noi, ne-ai apărat în cursul vremilor, și ne-ai scutit în mijlocul pornirilor nimicitoare ale vrăjmașilor. Apără și de aici încolo cu aceeași tărie și cu același curaj, legea, limba, ce vorbe sfinte la străbuni erau. Cel ce își vinde neamul, sau pe fratele său, sau țara, pe capul lui să cadă blăstăm și ocară! —

Vechiul abonent:
Ierotheiu Crișianu,
paroh.

Bila, Martie a. c. — La mulți ani mama gazetelor române „Gazeta Transilvaniei“. Trăiască scumpul nume Mureșianu. Trăiască colaboratorii grupăți în jurul „Gazetei“!

Porfiriu Popp.

Salutul presei române

„America“ ziarul fraților noștri de peste Ocean vorbind despre jubileul „Gazetei“ scrie următoarele în nrul său dela 29 Martie n.

Joi în 12 Martie, s'au împlinit șaptezeci de ani de când s'a tipărit primul număr al ziarului „Gazeta Transilvaniei“ din Brașov. Ne alăturăm la doririle de bine, ce i-s'au adus din acest prilej celui mai vechiu și mai consecvent ziar românesc din Ungaria, și îi dorim, ca privind cu mândrie la zbuciumatul, dar frumosul trecut pe care-l are în urma sa, să-i fie dată bucuria a ajunge zile mai senine și mai bune în cel mai apropiat viitor.

Pressa maghiară și volnicia vicepreședintelui Rakovszky. Volnicia săvârșită de satrapul Rakovsky în ședința de Marti față cu deputații naționaliști, este osândită și de o parte a presei maghiare, în care nu s'a timpit încă simțul de dreptate și de rușine. Iată ce scrie între altele ziarul „Pester Lloyd“: »Ceeace vicepreședintele Rakovsky a săvârșit azi este un caz fără păreche și ne mai pomeni. D-sa nu numai că a suprimat singuraticilor deputați cuvântul, pentru că dânsii după părerea sa au făcut abateri dela obiect, ci au mers cu volnicia până să taie firul discursului unui deputat naționalist, pentru că acesta a îndrăznit să cetească propunerile ce voia să prezinte... Ca unui deputat să i-se ia cuvântul sub pretext, că nu a rostit pe din afară propunerile, ci le-a cetit, fapt admis și de regulamentul camerei, este totuși un lucru de care nu s'a mai întâmplat în parlamentul ungar. Este un simptom îngrijitor al decadentei moravurilor noastre parlamentare, un semn al lipsei a orice sentiment de dreptate, când puterea arbitrară a președintelui nu numai că nu este reprobata, dar este aplaudată sgomotos din partea majorității...«

Ziarul „Az Ujsag“ vestejind în termeni aspri detragerele de cuvânt adauge: »In sfârșit constatăm, că între retragerile de cuvânt sunt și de acele care prezintă directă călcare în picioare a regulamentul camerei. Un orator naționalist a înaintat mai multe propuneri. Le-a cotit. Regulamentul camerei nu numai că nu permite cetirea propunerilor și proiectelor, ci o pre-

și plecă apoi domol, fredonând încet un cântec.

IV.
Atelierul.

»Jumătatea de an se îplinește azi la două oare! Ah, ce chinuri! Viața mi-e percută! Eri sara n'am cînat nimic. Azi asemenea n'am luat nici o bucatică la dejun. Nu cutez să intru într'un birt. Ori sunt doară flămînd? — nici nu-mi vine să mă gândesc la asta! Pantofarul mă chinuște de moarte, — croitorul mă zorește din greu — birtașul mă urmărește la tot pasul. Ah! sunt nenorocit! Pe lohn nu l'am văzut din ziua ceea înfricoșată. Ea îmi suride așa de drăgăstos, când ne întâlnim pe stradă, dar tatăl ei îi ordonă în ton dur să privească în altă parte... Ei, cine sună oare la ușă? Cine mă urmărește iarăși? Mă tem, că va fi mișelul de pantofar. Intră!

»Ah, cerul să-și trimită binecuvîntarea și mila asupra d-tale, prea on. domnule! V'am adus ghetete nouă — dar... nu vorbiți, nu vă cugetați la plata lor! Nu e grabă, absolut nici o grabă! Voi fi mândru dacă d-voastră, mult onorate d-le, veți binevoi a mă onora și mai departe cu comănde d-voastră, recomandându-mă sprijinului prea înalt, Vă salut cu supunere!«

»El însuși, aduce ghetete! Nu cere nici o plată! Se depărtează cu o supunere și niște complimente, prin cari Măria-Sa

tinde aceasta direct. Dar vorbirile nu-i iertat să se citească. Acele trebuie rostite cu graiul, și acum ce face d-l Rakovszky? Face ca mititelul Morii sub masă: greșește și strigă oratorului: — Deoarece vorbirile nu-i permis să se citească, îți retrag cuvântul.

»Astfel a prezidat azi Rakovszki Istvan, — spre cea mai mare fală a regulamentului camerei. Naționaliștii voiau să protesteze în contra acelei flagrante vătămări căzute asupra lor. D-l Rakovszky n'a permis. A retras cuvântul. În urma acestora naționaliștii au ieșit din sala de ședințe. Înăuntru însă radeau de această călcare în picioare a regulamentului: — Deăștia ne-am scăpat foarte frumos. Și nu observă, că prin asta s'au scăpat și de libertatea cuvântului.

Pregătiri de revoluție în Macedonia.

Ziarului »Politische Correspondenz« i-se comunică din Sofia: Contrar uzului de până acum pressa bulgară publică hotărârile ultimului congres secret al organizațiilor revoluționare interne din Macedonia. Din rapoartele publicate reese, că acțiunea bandelor va fi micșorată, iar în locul lor se vor întreprinde întinse agitații revoluționare, a căror misiune va fi să pregătească populația dela sate pentru o revoluție generală. Bandlele vor mai fi menținute numai în localitățile, unde se observă o puternică propagandă națională prin bande din partea Grecilor și Sârbilor. În cazuri izolate se va face uz și de acte teroriste. Aceste hotărâri ale congresului sunt în genere dezaprobrate de pressa de partid din Bulgaria.

O scrisoare în apărarea politiceii ungurești.

O cunoscută scriitoare din Budapesta, doamna Iulius P. Zempleni, a trimis un articol ziarului norvegian »Nidaros«, care apare în Trondjoni și al cărui redactor este cunoscutul om politic și scriitor Haakon Loeken. Scriitoarea maghiară apără pe Unguri contra atacurilor lui Björnson. Ziarul publică acest articol, dar îl însoțește de unele observații, cari spun între altele:

»Nu-i se va reproșa, desigur, scriitoarei ungare, că apără drepturile națiunii sale și că vrea să dovedească pericolul pe care-l prezintă popoarele străine (?) într'un stat. Scriitoarea caută să demonstreze, că dreptul istoric e de partea Ungurilor. Oare acest »drept« a împedicat ca după războiul din 1864, 180.000 de danezi din Schleswig-Holstein să fie încorporați în Germania? Și nu se poate ca Ungaria să pătească la fel? Ungurii nu pot să vorbească de »dreptul istoric« în Transilvania și Croația și Slavonia. Ungurii, cari domină asupra acestor popoare, cred că au și dreptul să le asuprească. Noi, cari suntem mai departe și putem judeca cu mai multă imparțialitate, nu putem aproba aceasta și credem că numai autonomia dată popoarelor străine va putea mări puterea Ungariei.

Haakon Loeken este un prieten al ungarilor și a stat 2 luni în timpul expoziției milenare din 1896 în Budapesta. El are atâta simpatie pentru unguri, încât a învățat și limba ungurească.

Pe de altă parte Haakon Loeken a-

s'ar simți prea onorat! Dorește să-i fiu mușteriu și pe mai departe!... Se prăbușește lumea? Să învârtă — — *poftim!*«

»Mă rog de ertare, Signore, dar v'am adus noul vestmânt pentru —

»Intră!«
Mii de scuze, pentru-că vă conturb, prea on. d-le! Dară am aranjat în primul etaj o locuință frumoasă pentru d-voastră — această înălțime mizerabilă se potrivește cam rău pentru un — —«

»Intră!«
Vin să vă spun, că creditul d-voastră la banca noastră, care de câțva timp fu, durere, întrerupt, e perfect și în modul cel mai multămitor restabilit și că în general ne vom simți foarte onorați, dacă veți avea bunătatea, de-a vă adresa la noi pentru orice — —«

»Intră!«
»Scumpul meu tânăr, ea e a ta! Imediat va fi aici! Ia-o — căsătorește-te — iubeste-o — fi fericit! — Dumnezeu să vă binecuvinte!

»Poftim!«
Ah George, unicul, scumpul meu George, suntem scăpați!«

»Oh, Maria, scumpa mea Maria, suntem scăpați — dar îți jur că nu știu pentru ce sau cum!«

(Va urma).

drează scriitoarei maghiare următoarea scrisoare :

»Sunt în măsură să înțeleg și să lămuresc sentimentele d-v. mai bine ca Björnson, mă tem însă că părerea mea nu va fi împărtășită de mulți unguri, înțelegând între acei mulți și pe Ungurii, cari gândesc că »Slovacul nu e om!« (Această zicală ungurească e scrisă de scriitorul norvegian în limba maghiară). Presupusa și reala putere a naționalităților e însă foarte mare. N'ar fi mai bine, dacă Bănatul, Croația și Slavonia s'ar asocia cu d-v. ca state autonome și aliate și nu s'ar pierde forțele în vecinică luptă?«

»Știu că aceasta ar părea curios celor, cari au o dragoste nemărginită de patrie. Dar și Danezii au înțeles târziu că prezentul este cu naționalitățile. Prezentul are mai mare valoare ca trecutul istoric. Ertăți-mă că gândesc astfel!«

Cronici bucureștene.

București, 27 Martie 1908.

Două comunicări însemnate s'au făcut zilele acestea la Academia Română, care acum e în sesiune generală anuală.

Vineri în 21 Martie d. Bogdan a vorbit de »Inscripțiuni dela Cetatea-Albă, din timpul stăpânirii moldovenești!«

A interpretat trei inscripțiuni de o mare valoare, apoi a arătat trebuința cât mai grabnică de a se strânge de Stat sau Academie mulțimea de inscripții, toate cele mai prețioase dovezi pentru trecutul nostru, cari se găseseră prin țara noastră în număr poate mai mare decât pe ori ce alt pământ din lume.

Și decât ca ele să fie distruse de neștiutori sau măcinat de vreme, ar fi bine măcar să fie fotografiate, mai cu seamă că statul ne având nici el până acum un local, unde să păstreze atâtea inscripțiuni, chiar adunându-le, ar trebui să fie expuse intemperțiilor.

Vorbind de credința strămoșilor noștri, de iubirea lor de »moșie«, d. Bogdan, ca și acum doi ani la discursul său de recepție, găsește prilejul să se plângă de ticăloșia strănepoților, pentru cari azi nu mai stăpânește un ideal comun al neamului și al țării ci interese mărunte, personale. Atât vorbitorul cât și mulți din public aveam lacrimi în ochi.

Luni, la 24 Martie, apoi d. Dr. Grecescu și-a ținut discursul de recepțiune.

D-sa, om de știință și botanist de frunte, ocupă în Academie, de un an de zile, locul regretatului Florian Porcius.

Obiectul discursului său a fost istoricul științei botanice dela cole dintăiu începuturi, din antichitate și până în timpul nostru. A fost o comunicare în linii generale despre toate contribuțiile ce s'au dat acestei științe de diferite vremuri, de diferite popoare și de diferiți specialiști, botaniști.

Pe când în timpurile antice știința Botaniceii, puțină câtă era, se confunda cu medicina, cercetări asupra plantelor nefăcându-se pe acele vremuri, decât pentru proprietățile lor medicinale, prin veacul al XVI. însă Botanica tinde să se impuie ca o știință de sine stătătoare prin contribuțiunile specialiștilor, pe cari apusul renașterii îi dăruia Botaniceii ca și celorlalte științe și arte.

O atenție deosebită se dă apoi pentru dezvoltarea acestei științe la noi. Se face istoricul amănunțit și documentat al Botaniceii dela cele dintăiu începuturi ale ei și până aci, amintindu-se, cu laudă, cele dintăiu încercări în această știință, care, ca ori-care dintre științe, la noi în țară nu-și are și mai cu seamă nu a putut avea încurajarea și prețuirea trebuitoare, pentru că s'a sădească răvnă în sufletul cercetătorului.

Astfel, neajutorat de nimeni, Anastase Fătu, fost membru al Academiei, înființase o grădină botanică la Iași în anul 1856 mai adăugând în urmă la această contribuțiune a sa câteva cercetări și studii de mare folos pentru tinerimea studioasă. Pe terenul pur științific apoi amintește de Dr. Brânză, pe care țara l'a pierdut în puterea vârstei, de Dr. Istrate și de alți cercetători și muncitori pe ogorul spinos al științei la noi.

În răspunsul său d-l Dr. Istrate face biografia profesorului său, care are părul încă negru (elevul și-l arată încă alb — ilaritate în sală). Vorbește de activitatea sa științifică neajutorată, împreună cu multe greutăți și lipsuri. Amintește apoi de prietenia, care a existat între Dr. Grecescu și Grigorescu fost membru de onoare

al Academiei, amintește de încercările în pictură, pe cari le-a făcut Dr. Grecescu în tinerețe, de bogăția florei din România etc.

Vorbitorul a fost mai mult poet în expunerea sa de aici înainte, arătând odată cu poezia naturii din țara noastră, bogăția ei în lumină și în culori, în plante și flori, purtând nume de o semnificație și gingășie rară, nume, cari ne repetă mereu că obârșia noastră este romană.

De câțiva ani nota simbolistă se manifestează tot mai puternic în literatura românească — mai cu seamă prin talente noi, tinere.

De altfel acest curent a mai avut o manifestare, ceva mai impunătoare decât azi, prin acei cari vreme de aproape 20 de ani au scris, în frunte cu Macedonschi, literatura simbolistă — decadentă dela »Literaturul!«.

Pe acele vremuri, când simbolismul decadent era bine reprezentat în Franța, dela care l'am împrumutat, pe acele vremuri, deci, el avea o mai mare trecere și la noi, în public, care pe de o parte nu avea nici gustul pe deplin format și mai cu seamă nu avea multă literatură de alt gen, ca să nu fie nevoit să încurajeze ori ce manifestare literară.

Astăzi se manifestează din nou acest curent prin apariția »Revistei celorlalți« adică a celor grupați în jurul lui I. Minulescu, de care se poate spune în adevăr, că e un talent, dar asta nu pentru-că e un simbolist sau decadent, cum nu e în realitate, și cum se poate zice de unii tovarăși ai săi că sunt, fără ca, din nofericire, să fie și simbolști.

D-l Minulescu e un talent, pentru-că o artist și păreri sale, foarte frumos exprimate în articolul program, sunt fundamental greșite.

Expoziția Tinerimei artistice este în fiecare an un eveniment așteptat cu nerăbdare de iubitorii frumosului. De rândul acesta sunt mai mulți expozanți de cât se obișnuia până azi.

Pentru prima dată ochiul este isbit de această varietate de genuri, cari plac diferitelor pictori: colțuri de natură, studii, nuduri, flori, între cari se deosebesc două buchete de trandafiri ale pictorului Luchian, cari și sunt cumpărate de Maj. Sa Regina și dl Kalinderu.

Sunt apoi subiecte de o aleasă frumusețe Foto torcând a lui Grant, interio-ruri de locuințe dela țară de Steriade, peisagii de toată frumusețea de St. Popescu.

Artachino are colțuri din mahalaua săracă a orașelor, de bunăseamă a Bucureștilor, case mărunte, dărăpănate, îngră-mădite, fără soare, nesănătoase, dar totuși pline de poezie, așa cum ni le dă (fără viața dimprejur) artistul pe pânzele sale.

În sală mai sunt și câteva obiecte de sculptură și două caricaturi ale caricaturiștilor Murnu și Iser.

În rotunda Ateneului, pe lângă expoziția Serafim și Angelescu mai expun și I. Ținc și Satmary.

Stările din Serbia.

Regele Petru din Serbia are azi zile grele. Ce e drept fără griji n'a trăit el nici odată, mai cu seamă de când regele Alexandru Obrenovici și vestita sa soție Draga, fuseseră omorâți în chipul cel mai înfiorător, faptă de care se îngrozise toată lumea. Regele Petru petrecea în palatul său aproape izolat, fără să poată avea în-tălnire cu ceilalți domnitori europeni. El n'a ieșit nici odată din țara sa, ca să-și mai uite de multele griji împreunate cu cărmuirea țării acesteia mici, dar sfâșiate de partide. Nici nu putea fi altfel, după ce Serbia fusese zguduită aproape din temelie prin sângeroasa faptă, care abia își găsește păreche în istoria modernă

Azi, situația în Serbia și prin urmare și a regelui e și mai grea. Ministrul președinte sârbesc Pasici, capul partidului vechiu-radical, e în ajun a-și da dimisiunea l-se pune regelui drept aceea grea între bare: Să rupă el oare legăturile cu vechiul partid radical, să disolve parlamentul și să cheme la putere pe alții? Pasici venise la putere prin martiragiul suferit sub regele Milan, carele ura pe Pasici și îl persecuta. Pasici știu să-i răsplătiască lui Milan și deveni în fine învingător. Vezi bine Pasici s'a deprins bine în apucăturile politice, unde se cere multă șiretenie. El deci este singurul cap deschis politic în parlamentul de azi al Serbiei. Toate grelele cauze, de care atârna buna stare a Serbiei, le-a re-

zolvat regele cu ajutorul puternic a lui Pasici, cum a fost d. e. lupta vamală cu Austro-Ungaria; fapta lui Pasici este și uniunea secretă vamală cu Bulgaria; tot el a terminat lupta vamală cu Austro-Ungaria, cerând apoi, ca parlamentul să încuviințeze ceea ce a săvârșit el.

În împrejurările acele grele în Parlamentul sârb s'a iscat opozițiunea, care în urmă s'a prefăcut în obstrucție atât de puternică, încât Pasici i-a pus regelui greaua întrebare: S'au să disolve camera, sau să primiască dimisia cabinetului Pasici.

Regele nu s'a învoit a disolva parlamentul — și Pasici și-a trimis hârtia de dimisiune.

Regele se află acum într-o situație grea. Dacă disolvă parlamentul — va trebui să se facă noile alegeri sub conducerea lui Pasici, și pace în parlament n'are să fie. Partidul opozițional cu toate aceste are să fie, deși în minoritate, însă destul de tare ca să facă obstrucțiune. În cazul acesta convenția comercială cu Austro-Ungaria este în primejdie, și starea economică a țării este destul de grea, mai vartos, că în vremea războiului vamal suferise țara multe neajunsuri. Se poate că lucrurile să ia o față foarte primejdioasă, nu numai o criză ministerială, ci criza se poate înăspri și mai mult, așa încât regele să aibă două crize, una ministerială și alta parlamentară! Starea lucrurilor este de așa încât regele s'ar învoi prea bucuros a-și forma ca și în Ungaria un ministeriu de coaliție.

În cazul acesta opoziția s'ar mulțumi să se formeze ministeriul coaliționist sub prezidiul lui Vuici, fostul ambasador al Serbiei la Viena — însă opoziția cere capul lui Pasici.

ȘTIRILE ZILEI.

— 28 Martie v.

Un parastas solemn se va oficia poimâne, Duminecă, în biserica Sf. Nicolae într-o odihnă de veci a profesorilor răposați ai școalelor centrale române din Brașov. Cu aceasta ocaziune va eșecuta cântările funebrele corul mixt al elevilor școalelor noastre sub conducerea d-lui prof. Dima.

Festivalul Porumbescu. Din incidentul împlinirii unui sfert de veac dela moartea compozitorului nostru Ciprian Porumbescu aranjează Reuniunea română de cântări din Sibiu un festival, cu care ocazie va rosti d-l profesor de muzică, Timotei Popovici, o conferință despre regretatul compozitor și totodată se va reprezenta frumoasa operetă »Craiu nou«. Din acelaș incident va aranja Reuniunea română din Lugoj un matineu.

O nouă perchiziție la redacțiunea »Tribunei«. Poliția din Arad, călcând eri localul redacțional al »Tribunei«, a confiscat 31 exemplare din cartea »România din statul ungar« de d-l Russu-Ștreanu.

Vizita principilor germani la Viena. Eri a fost stabilit în mod definitiv programul vizitei principilor germani. Împăratul Wilhelm va sosi împreună cu toți principii germani, cari se înrudesc cu dinastia habsburgilor și anume: ducele regent de Bavaria, regele Saxoniei și Württembergului și principele de Coburg. Împăratul Francisc Iosif va primi în audiență solemnă pe principii Germaniei în frunte cu împăratul Wilhelm chiar în ziua sosirii lor. După amiază va avea loc un dineu familiar și sara principii vor părăsi capitala Austriei.

Conferențele directorilor dela școalele medii (secundare) din Sibiu. Sub prezidiul directorului superior de studii d-l Bela Walter s'a ținut în zilele de 6 și 7 Aprilie în Sibiu o conferință a directorilor școalelor secundare din circumscripțiunea Sibiului. La această conferință au luat parte directorii dela școalele de stat din Brașov, Sibiu, Sepsis-Sz. György, Făgăraș, Elisabopol etc. și toți directorii școalelor evanghelice-luterane, afară de cel din S. Sebeș, carele s'a eschivat din motiv că nu știe ungurește. Dintre directorii școalelor noastre medii au fost de față numai cel din Brad. S'au desbătut mai multe cestiuni didactice și pedagogice — dintre care reînem constatarea, ce ne atinge mai de aproape pe noi, că, după cum ne spune Sieb. Deutsches Tageblatt din Sibiu, leviți români, cari frecventează școalele de stat, se gădesc în privința cuartierelor, care se adăpostesc cei mai săraci, și condițiunile cele mai rele, încât după municatele făcute, și-se urcă sângele la ap de mila față cu aceste mlădie ale samului nostru. S'a ventilat cestiunea de se înființa internate pentru sanarea

răului și s'au tratat încă și alte cestiuni didactice.

Peregrinaj la Roma Ni-se scrie: Peregrinii Români vor pleca din Budapesta la Roma numai în decursul unei Maiu și anume pe la jumătatea unei. Programul precis se va publica în timpul cel mai apropiat. Causa schimbărilor acestora este a se căuta în împrejurarea, că pe timpul acesta Roma e ticșită de peregrini din toate părțile, așa că trebuie să se aștepte rândul, până se pot ocroti peregrinii noștri, cărora se va asigura o întreținere convenabilă din toate punctele de vedere. Până acum numărul peregrinilor este de șasezeci. Anunțări ulterioare se vor primi numai condiționat, dacă anume se va avea asigurarea, că vor putea fi găzduiți în Roma după cuviință, de vreme ce aranjatorii nu vor să dea prilej la plângeri îndreptățite. Informațiuni detaliate dă Dr. Daniil Fireza notar conzistorial în Lugos.

Pentru masa studenților români din Brașov au intrat: dela d-l Dr. Iancu Meșianu și soția sa Elena 150 cor., iar dela d-l Dr. Eugen Meșianu 100 cor., cu totul deci 250 cor. întru amintirea de veci a neuitatei lor surori resp. cumnate Maria Garoiu născ. Meșianu. Dela d-l Alexe Verzea cotizația anuală de 10 cor.

Primească generoșii donatori cele mai călduroase mulțămite, iar pe răposata în Domnul, Maria Garoiu, Dumnezeu s'o odihnească în pace. — *Direcțiunea școalelor medii gr. or. român din Brașov.*

Căsătoria ducelui Abruzilor. Din Roma se anunță, că ducele Abruzilor a plecat Mercuri să predea comanda vasului »Regina Elisabeta«. În cercurile bine informate se asigură, că el a obținut un concediu mai lung, pe motiv că are a-și aranja niște interese familiare. Se afirmă că regele Victor Emanuel a dat încuviințarea sa pentru căsătoria ducelui cu d-ra Elkins, fiica cunoscutului milionar american.

Alegerile din Portugalia. Ziarul »Lokal-Anzeiger« află din Lisabona că orașul e pus sub pază militară. Au fost arestate mai bine de 400 persoane, cari sunt menținute și acum în arest. Cei arestați au fost toți transportați în închisoarea, în care Franko transportase odinioară pe republicani. E sigur că monarhiștii vor avea majoritatea absolută.

În noaptea de Luni spre Marti elementele, cari căutau să provoace o răscoală generală în Portugalia, s'au adunat în centrul orașului. Soldații au ocupat toate intrările, cari dedeau în străzile unde se adunaseră elementele turbulente și au arestat pe cea mai mare parte dintrâșii. Aceștia erau înarmați cu revolve și cuțite. Nu s'au întâmplat însă vărsări de sânge. Inchișoriile sunt pline. Republicanii cer să se facă o anchetă severă, ca să nu se spună că ei răscoală țara și să se discrediteze astfel partidul republican.

Muncitori fără lucru în America. Confederația lucrătorilor din New-York, anunță că numărul muncitorilor fără lucru din America se ridică la enorma cifră de 4 milioane 750 de mii. Situația acestor lucrători este foarte critică și ea se înrăutățește din zi în zi.

Miliardarul Pierpont Morgan la Papa. Miliardarul american Pierpont Morgan a fost primit zilele aceste în audiență de Papa la Roma. Se afirmă, că acest miliardar s'ar simți foarte slab și că s'ar fi consultat cu șeful bisericei catolice asupra unor dispozițiuni testamentare.

Polițiști hoți. Patru funcționari din poliția din Filadelfia au fost arestați alaltăeri sub acuzarea de a fi făptuit furturi prin spargere. Acești polițiști împreună cu niște hoți de profesie au format o bandă bine organizată și comiteau numeroase spargeri în diferite părți ale orașului fiind siguri că nu vor putea fi descoperiți. Lucrurile furate au fost ascunse la diferiți complici. În special la un anume Helly s'a găsit în pivniță un mare număr din obiectele furate, conștând din covoare și argintării. Lucrurile furate se ridică la o sumă foarte mare, deoarece operațiunile bandei durează de câteva luni. Polițiștii arestați neagă faptul dar în contra lor se află dovezi zdrobitoare.

Prințul Muntenegrului Nichita a sosit eri la Petersburg, unde a fost primit cu mari onoruri. Vizita prințului la curtea rusească stă în legătură cu contractarea unui împrumut pentru construirea liniei ferate Dunărea-Adriatica până la Antivari. În decursul zilei de eri prințul a primit în audiență pe ministrul de externe Iswolski, pe ambasadorul Italiei și pe reprezentanții coloniei muntenegrene.

Adunarea Reuniunii sodalilor români din Cluj.

Cluj, Aprilie 1908.

Adunarea generală a Reuniunii sodalilor români din Cluj, care s'a ținut în 29 Martie a. c. era de mult așteptată. De 35 de ani Reuniunea această nu-și poate veni în fire. Este aproape un an de când ea tânjea, mai mult decât în trecutul apropiat, fiindcă prin demisiunea prea timpurie a d-lui Vasile Ranta Buticescu, rămasese și fără prezident mai bine de un an. Adunarea de acum a dat reuniunii un comitet nou și viguros, în cap ca și în membre. Astfel un grup de oameni tineri, meseriași și prietini ai meseriașilor, doriți de muncă, a luat în mâinile lor destinele acestei Reuniuni. Iată pe scurt decursul adunării generale importante:

La 5 oare d. a. întrunindu-se un număr îndestulor de membri fondatori și ordinari, se constată, că nu este prezident, care să conducă adunarea și e de lipsă a se alege un prezident ad hoc. Dl Dr. Aurel Isac, adv. și patronul reuniunii, recomandă de prezident ad hoc pe dl V. Poșdobă, fost 20 de ani președinte al acestei sârmane reuniuni. Într-o tăcere grăitoare, designatul domn ocupă imediat prezidiul și declară adunarea de deschisă și capabilă a aduce hotărâri valide. Se prezintă raportul secretarului Iacob Murășan, care fiind bolnav a fost înlocuit prin Andrei Pora, — din care transpiră, că numai lipsa de interes a celor chemați e pricina întregii slăbiciuni a reuniunii.

O singură ședință a ținut comitetul într'un an! Urmează raportul cassarului Andrei Casian, din care se vedea, că cassarul numai 20 coroane a strâns într'un an, ca taxe de membrii. De relevant un singur moment îmbucurător, că reuniunea apreciind importanța școalei celei nouă ce s'a zidit în Cluj, a oferit din partea sa bisericei suma de 200 cor. Luată la cunoștință aceste rapoarte, dl dr. Victor Poruțiu, adv. în Cluj și membru fondator al reuniunii a mai oferit 10 cor, ca ajutor, cari s'au primit cu mulțămită. Urma, conform statutelor, alegerea unui nou comitet, sau mai bine zis raportul comisiunii de candidare, esmise de adunare în persoanele: Dr. V. Poruțiu, Petru P. Barițiu și Teodor Târziu.

Dl Dr. Aurel Isac. previne comisiunea esmisă și propune să se aleagă numai președinte nou și să se realegă întreg comitetul vechiu. Propune de președinte pe dl dr. Ștefan Morariu. Adunarea protestează și cere raportul comisiunii candidatoare. Dl dr. Aurel Isac insistă pentru candidații săi, dar întreaga adunare pretinde un nou comitet și ascultă propunerea comisiunii prezentate de dl dr. Poruțiu, care candidează de prezident pe dl Eugen Pop Păcurariu, inimosul capelan în Cluj. Se cere votare nominală și dl E. P. Păcurariu este ales cu majoritate, iar contra-candidatul său numără 3 voturi. Restul comitetului propus de comisiunea candidatoare este ales de adunare, cu aclamațiuni entuziaste.

Iată acest comitet: Președinte Eugen Pop Păcurar, vicepreședinte Petru P. Barițiu, secretar Andrei Pora, cassar Mihail Radu, controlor Teodor Târziu, membrii în comitet: Ioan Crețariu, Vasile Săncrăian, Iosif Mihu, Ioan Duma, Vasile Rus, Teodor Chineț, George Moldovan și Petru Sâmbiclașan.

Noul comitet, după cum ni se comunică, în proxima sa ședință își va preciza și alcătui un plan de acțiune preste întreg anul. Dorim spor și înflorire acestei reuniuni cu menire așa de frumoasă!

O conferință despre Țigani.

D-l Octav Leca a ținut alaltăeri la Ateneul din București, conferința sa despre Țigani, vorbind despre origina și trecutul lor.

În privința originii lor sunt mai multe ipoteze, neputându-se spune cu siguranță de unde vin. Unii scriitori ne spun că ar fi din Egipt, după cum arată numirea lor de Faraoni; apoi chiar Țigani își dau această origină. Alții spun că vița lor ar fi ariană, din cauza asemănării ce există între limba lor și vechea sanscrită. Strămoșii lor ar fi Sindii și Siginii în India ei ar fi făcut parte din clasa numită Parias, cea mai prigonită și mai blestemată. Din aceste locuri ei ar fi început să emigreze prin epoca pietrii și a bronzului.

Limba lor se aseamănă mult cu dialectele din India; nu prezintă o unitate și nu are o dezvoltare literară. Studii asupra limbii lor au făcut diferiți scriitori străini: Walli, Gredman, Ascoli și Vaillant.

În Europa ei apar prin sec. al IX—XI.

Au trecut din Egipt prin insulele grecești. Toți Țigani din Europa au trecut prin România, de unde au primit influențe. Primele documente, cari vorbesc de ei la noi sunt din 1370 al lui Vladislav și 1387 al lui Mircea (Atigani). În toate celelalte țări din Europa au fost persecutați și izgoniți, afară de Ungaria, care s'a încercat să-i civilizeze și să-i maghiarizeze.

După ce face istoricul colindării lor prin Europa, conferințarul se oprește mai mult asupra Țiganilor din România. Ei au o organizație socială primitivă; călătoresc din loc în loc, așezându-și corturile seara, pentru a pleca dimineața. Căpetenia lor se numește la noi vătaf și în Ungaria voevod. Religie proprie nu au, însă adoptă cultul țării în care trăesc schimbându-l, la nevoie.

În România au trăit în stare de rob; fiecare curte boierească avea o lae de Țigani, cari erau trecuți prin moștenire din tată în fiu. Ei se împărșeau la noi în: boești, domnești și mănăstirești. După felul ocupației lor se mai numesc: rudari, lingurari, ursari, lăeți și netoți. Cei stabili sunt mai muncitori și mai civilizați decât cei nomazi; cei din occident sunt mai frumoși și mai periculoși. Legea lui Caragea are câteva articole privitoare la ei.

Pe la 1842 încep a fi răscumpărați de domnie și puși în libertate. La 1856 sunt desrobiți complect. Ca meșteșuguri ei se ocupă cu ferăria, zidăria, lingurăria, aurăria, etc. Ca lăutari ei au un deosebit talent. Muzica lor, asupra căreia s'a făcut deasemenea studii, este când melancolică, când veselă.

ULTIME ȘTIRI.

Nouă prigoniri prin Bihor.

(Telegramă part. a „Gaz. Trans.“)

Oradea-Mare, 10 Aprilie n. —

Organele oficioase ale guvernului continuă cu prigonirile puse la cale contra preoților și învățătorilor români, pentru a sufoca curentul de deșteptare națională. Inspectorul regesc Vasady Lajos în ședința de ieri a comisiunii administrative comitatense a denunțat pe mai mulți învățători români, pentru că au comite trădare de patrie propunând elevilor istoria Românilor. Furibundul inspector a cerut, iar comisia administrativă a decis să facă pașii necesari pentru amovarea din post și darea în judecată a preotului George Pirtea, a învățătorului Petru Dagău, ambii din comuna Peterd (lângă Berettyó-Ujfalu) și a învățătorului Teodor Cioban din Ghighișeni (lângă Beiuș). Tot la propunerea numitului inspector, comisia administrativă s'a adresat guvernului, ca nu numai în aceste două comune, fără în toate comunele române din Bihor, unde școlarii li-se dă creștere în spirit național românesc, învățătorii să fie amovați, școlile românești să fie distruse și înlocuite neamănat cu școli ungurești.

Constat, că această campanie mizerabilă se prezintă de pusă la cale din partea guvernului prin șefii pașalicilor din Bihor, fișpanul Glatz, al cărui instrument ordinar este inspectorul Vasady. Oare autoritățile bisericei naționale vor observa și în fața acestei nouă ticăloșii tăcerea lor proverbială?

Dr. D. Lasca.

Budapesta, 10 Aprilie. În ședința de eri a camerei s'a votat după o scurtă desbatere și articolul 3 al proiectului de revizuire. Astăzi s'a închis a doua sesiune a camerei. Viitoarea ședință va avea loc în 29 Aprilie n.

Budapesta, 10 Aprilie. Ziarele de azi înregistrează știrea, că deputații naționaliști vor întreprinde o acțiune întinsă pentru organizarea cercurilor lor electorale și vor continua lupta pentru drepturile naționalităților în afară de parlament.

Proprietar : Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

Fasole americană uriașă.

Planta aceasta uriașă crește în o înălțime de 5 metri, cu păstări lungi de 1 metru, și când înflorește este o podoabă a grădinei.

Din August până în Novembre produce fasole gustoasă, care se poate folosi ca ori și cere fasole.

Se poate planta până la sfârșitul lui Iunie.

Trimit o porțiune de sămânță în păstări cu instrucție de cultivare dacă primește 1 coroană în mărei postale sau cu mandat postal.

Singurul deposit pentru Europa centrală la

Umbert Rella,
Erzsébetfalva, Budapest-m.

Nr. 4699/1918

PUBLICAȚIUNE.

În 13 Aprilie 1908, la 9 oare a. m. se va ține licitațiune publică cu oferte în scris în despărțământul al V-lea pentru afacerile economice al magistratului orașenesc, ce se află în localul primăriei din casele sub Nr. 5 în strada Aurarilor, etagiul al II-lea.

Scopul acestei licitațiuni este de a se da în arândă pe timpul dela 1 Maiu 1908 până la 29 Septem. 1912 hotelul „COROANA” dimpreună cu localul de prăvălie și cu magazia adecă arândarea hotelului „Coroana” deoparte, de altă parte închirierea localului de prăvălie dimpreună cu magazinul învecinat.

Condițiunile de ofert și ale contractului le poate ceti fiecare până la ziua de licitație în cancelaria susnumită a magistratului.

Brassó, în 24 Martie 1908.

(118,2—2.) Magistratul orașenesc

Prețurile cerealelor din piața Brașov

Din 10 Aprilie 1908.

Măsura său greutatea	Calitatea.	Valuta în	
		Kor.	fil.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos.	19	—
"	Grâu mijlociu . . .	18	—
"	Grâu mai slab . . .	17	—
"	Grâu amestecat . . .	18	—
"	Săcară frumoasă . . .	14	—
"	Săcară mijlocie . . .	13	—
"	Orz frumos . . .	8	—
"	Orz mijlociu . . .	7	—
"	Ovăș frumos . . .	6	50
"	Ovăș mijlociu . . .	6	—
"	Cucuruz . . .	9	—
"	Mălaiu (meiu) . . .	16	—
"	Mazăre . . .	13	—
"	Linte . . .	26	—
"	Fasole . . .	10	—
"	Sămânță de in . . .	20	—
"	Sămânță de cânepă . . .	15	—
"	Cartofi . . .	2	—
"	Măzărache . . .	—	—
1 kilă	Carne de vită . . .	1	16
"	Carne de porc . . .	1	20
"	Carne de berbec . . .	—	—
100 kil.	Său de vită prospăt . . .	40	—
"	Său de vită topit . . .	62	—

Cancelist advocațional

cu praxă de cancelarie advocațională, și cu deosebire în ale cărții funduare și administrație de cancelarie află aplicare în cancelaria subscrisului numai decât. Se recere cunoștința perfectă a limbelor: române și maghiare.

Dr. Ioan Malaiu,
advocat

în Oradna (com Besterce Naszód.)
(120,2—2.)

Cărți de rugăciuni.

Sonorul său frumos răsună tó-rele plânso-cânturi la mormântul Domnului nostru Isus Christos de Ue-nescu. —24.

Carte de rugăciune de Calis-trat Cora sunt cu: Cor. 1-40, 1-60, 1-80, 2-40, 2-60, 7—, 8-40.

Lauda lui Dumnezeu: costă —90, —60, 1-80. 2-10, 2-65, 2-80, 3-10, 3-50

Cheia Raiului costă: —75, 1-20, 1-40 2—, 3-50.

Versurile născerei Domnului nostru Isus Christos, . . . —12.

Visul Născătoarei de D-zeu —12.

Epistolic a Domnului nostru Isus Christos ce a trimis-o Dum-neșdendin ceriu, . . . —24

Tóte aceste cărți sunt în diferite legături de la cele mai simple până la cele mai luxoșe. Tóte însă sunt fórt frumóșe și elegante. Prețul lor e felurit.

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu desorierea și esplicarea dansului nostru de salon.

„Romana” dans de colonă în 5 figuri. *Descrișă și esplicată împreună cu musica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („în loc de prefață.”) de *Tunarul din Dumbrău, Popa.* — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

Broșura este în ouart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adausul unei côle de note (musica „Romanei” cu esplicări) și costă numai 2 cor. 50 banți (plus 5 banți porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana” se póte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Anunț!

Am onoare a aduce la cunoștința On. public că **salonul meu de croitorie pentru dame din 1 Aprilie 1908 începând va fi în**

Strada Porții Nr. 34.

Cu stimă

KLEIN K.,
croitor de dame.

118,4—3.

Reuniunea de păstrare și împrumut:

„BRAȘOVEANA” în Brașov

primește depuneri spre fructificare în următoarele condițiuni:

1. Pentru depuneri până la 1000.— cor. dă 5% interese;
2. " " " " 2000.— " " 5¹/₄% "
3. " " " " peste " 2000.— " " 5¹/₂% "

plătind și darea.

DIRECȚIUNEA.

(69,10—10)

**APĂ MINERALĂ PHONIX
DIN BUZIAS**

La suferințe de rinichi și beșică. Superióra oricărei ape minerale.
**PLĂCUTĂ, PUȚIN ACRIȘORĂ. FĂRĂ FIER, CONȚINE MULT
ACID CARBONIC.**

Cu deosebire apă de masă răcoritoare.
Recomandată de medici. Recomandată de medici.

Are efect escelent ca apă de cură la suferințe de rinichi, beșică, catar cronic de rinichi, formațiuni de peatră și boale catarale de secețiune. — La cerere trimite prospecte Administrația Isoarelor:

Directia băilor MUSCHONG în Buziaș.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijlóce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICĂ

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru tóte speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulari, Scrisori.
Couverte, în toată mărimca.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE INMORMENTARÍ.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Vindere totală.

Pentru a face loc în prăvălia Filială din Strada Porții, vindem acolo haine gata pentru bărbați, băieți și copii, ieftin sub prețul ce costă, pentru desfacere totală.

Depner, Roth & Westemean.

Strada Porții (Vis-à-vis de Steaua roșie).